

foto René Krabbe

► Informatieavond in Zuid-Beijerland verloopt tumultueus

Bouwroute windmolens valt slecht bij inwoners

De informatieavond over de transportroute en de bouw van Windpark Spui in de gemeente Korendijk is allerminst geruisloos verlopen. De initiatiefnemers hebben er in Zuid-Beijerland verbaal flink van langs gekregen van sceptische Hoeksche Waarders, die zich in de maling genomen voelen.

Arco Bomgaars
Zuid-Beijerland

„We zitten hier gewoon voor schut, u komt gewoon met een heel slecht en oneerlijk verhaal.” Jan van den Berg draait er niet omheen als hij het relaas van Karel Bus van windturbinefabrikant Enercon aan heeft gehoord.

Bus is dan al een uur lang op de korrel genomen over de route van de turbineonderdelen en bouwmaterialen, die wordt benut bij de bouw van Windpark Spui. De uitleg van Bus dat niet gekozen is voor de Sluisjesdijk of aanvoer over water, maar traject via afrit 21 van de Provincialeweg N217 en over het Buitendom, valt in het verkeerde keelgat bij aanwezigen. „Is er met Rijkswaterstaat serieus overlegd over de mogelijkheden van vervoer van de bouwonderdelen over water?” wordt Bus voor de voeten geworpen.

De vertegenwoordiger van de windturbinefabrikant beaamt dat de aanvoer over water en de aanleg van een kadewal vanuit financieel oogpunt niet is overwogen. Deze

toelichting zorgt voor nóg meer commotie als gevraagd wordt naar de mogelijke schade aan woningen en Bus daarop antwoordt dat er ‘geen gevaar is aangezien de huizen op 100 meter af staan van de route’. Gemeenteraadslid Marijke Boorsma (VVD) in Korendijk spuugt bijna vuur en komt met bewijs dat ze dat nonsens vindt. Het VVD-raadslid krijgt bijval van ver-

U probeert ons maar wat op de mouw te spelden

– Publiek tegen Karel Bus

schillende kanten. „Dit is een niet steekhoudend onzinverhaal, u probeert ons maar wat op de mouw te spelden”, wordt er geroepen.

Volgend week beginnen de voorbereidingen voor de bouw van het windpark, dat over een jaar moet draaien. Opmerkelijk is het pleidooi van inspreker Van den Dool, die waarschuwt voor een milieuramp en verwijst naar de ont-ploffing van een windturbine vorige maand bij het Duitse Paderborn. „De brokstukken van die turbine kwamen in een straal van 800 meter terecht. Dat type windturbine van Enercon zal hier worden gebouwd. Dat zou catastrofaal kunnen zijn.” Haar pleidooi om te wachten met de bouw, lijkt echter weinig kans van slagen te hebben.

Turbines zijn er aan eind van dit jaar

NUMANSDORP De voorbereidende werkzaamheden voor het windpark in de Hoge Zandse Polder bij Numansdorp zijn deze maand begonnen. Dat is nodig om de negen windmolens van 180 meter hoogte tegen het einde van dit jaar te laten draaien.

Volgende maand wordt begonnen met de aanleg van de toegangswegen en opstelplaatsen en weer een maand later start het heikwerk, moet de fundering worden aangelegd, worden de eerste kabels aangesloten en komt er een aansluiting op het net.

Vanaf september moeten de 'windreuzen' zelf worden opgebouwd. De windturbines worden uiteindelijk 180 meter hoog, gemeten vanaf de grond tot aan het uiterste puntje van de wieken. De as van de windmolen is zo'n 119 meter hoog.

Leveranciers moeten over speciale wegen naar het bouwterrein toe.

► Oproep van burgemeesters aan politiek voor goede kieslijsten

'Promotie van Hoeksche Waard vergt goede spelers'

Drie Hoeksche Waardse burgemeesters hebben de politieke partijen opgeroepen uiterst zorgvuldig hun kieslijst voor de verkiezingen in november samen te stellen. „Raadslid zijn in Strijen is iets heel anders dan in de nieuwe gemeente Hoeksche Waard.“

Folkert van der Krol
Mijnsheerenland

Jan Waaijer (Strijen), Jon Hermans-Vloedveld (Oud-Beijerland) en Servaas Stoop (Korendijk) kwamen gisteren met hun oproep tijdens een bijeenkomst van De Maatschappij in Mijnsheerenland. Nu bekend is dat een ruime meerderheid van de Tweede Kamer vol-

gende week instemt met het samenvoegen van de vijf eilandgemeenten per 1 januari 2019, willen zij dat de politieke partijen beter dan ooit nadenken wie zij naar voren schuiven.

„De Hoeksche Waard gaat van de Jupiler League naar de eredivisie”, zei Waaijer. „Die promotie vergt goede spelers voor alle posities. In Strijen kun je het raadswerk erbij doen, als raadslid van de gemeente Hoeksche Waard kost je dat een dag per week. Het vergt ook andere kwaliteiten. Kandidaten moeten zich bijvoorbeeld goed kunnen verdiepen in het kernenbeleid.”

Veel partijen staan daarnaast voor de opgave om het vertrouwen in elkaar intern te (her)winnen. Zo zijn SGP, CDA en VVD in de Hoeksche

Waard intern verdeeld over de vraag of een herindeling goed is. Die brokstukken moeten worden gelijmd. Ook voor de lokale partijen is er werk aan de winkel. Bint uit Oud-Beijerland is blij met de fusie, de andere lokale partijen niet. De vraag is of er een grote Hoeksche Waardse lokale partij komt. Bint wil wel, maar het wantrouwen van de andere 'lokalo's' is groot.

De Hoeksche Waard promoveert van de Jupiler League naar de eredivisie

– Jan Waaijer

Toch denkt Hermans-Vloedveld dat het bij veel politieke partijen goed komt. „Er zijn al gesprekken. Het is ingewikkeld, maar dat hoort bij het rouwproces. Het is belangrijk dat voorstanders van de herindeling oog hebben voor het gevoel van de tegenstanders.”

Stoop heeft eveneens vertrouwen dat partijen op één lijn komen. „Achter de schermen zijn allerlei bewegingen gaande”, zei hij. „We roepen partijen in gesprekken op om zorgvuldig hun kandidaten te kiezen.” De Zuid-Hollandse gedeputeerde Jeannette Baljeu liet weten dat de provincie het Hoeksche Waardse fusieproces ondersteunt. „Wij kunnen experts mee laten kijken en ervaringen uit andere fusiegemeenten aandraagen.”

► Honderden huizen verkocht

Verkoop nieuwbouw gaat vlot

In alle vier de dorpen in Korendijk wordt druk gebouwd aan nieuwe woningen. Zuid-Beijerland, Nieuw-Beijerland, Goudswaard en Piershil krijgen er in totaal zo'n 200 woningen bij.

Bas Boerma

Korendijk

De eerste huissleutels in Zuid-Beijerland zijn al vergeven. Ook in Goudswaard en Piershil wonen sommige bewoners al enkele weken in hun nieuwe stulpje. Het gaat hard met de woningen, weet wethouder Gerard den Boer van Korendijk. „Wat ik tot nu toe hoor van de projectontwikkelaars is goed. Ik hoor geen klachten over de verkoopcijfers. Dus dat gaat goed.”

Volgens Den Boer heeft dat onder meer te maken met het diverse aanbod. In Goudswaard, Nieuw-Beijerland, Zuid-Beijerland en Piershil worden naast eengezinswoningen ook appartementen, starterswoningen en vrije kavels verkocht. Dat is met name belangrijk om de vergrijzende dorpen jong en vitaal te houden. Of, zoals wethouder Den Boer het zegt: „Bij lokale ondernemers, sportclubs en verenigingen moet altijd volk over de vloer blijven komen.”

Ook de uitstraling van de woningen is daarbij van groot belang, zegt de wethouder. „We willen niet alleen grote blokken waar mensen in kunnen wonen. Je moet het leuk aankleden met groenstroken en een speeltuintje voor de jeugd. En een afwisselende bouwstijl en vrije kavels waar mensen hun eigen huis kunnen bepalen. De kwaliteit van de Hoeksche Waard is de ruimte. Daarvoor kiezen mensen dit gebied als hun thuis. Dan moet je niet 40

LEENHEERENPOLDER

Woningen in de natuur

De Leenheerenpolder moet op termijn een plek worden waar natuur en wonen samen gaan. Momenteel wacht de gemeente Korendijk tot de minister besluit dat de polder weer een Natura2000-gebied wordt. Den Boer: „Als dat zover is, dan gaan wij met de lokale agrariërs in gesprek over de grond. We hebben daar al zestig woningen met potlood ingetekend.”

of 50 woningen op een hectare stoppen.”

En dat lijkt te lukken in Korendijk. In alle vier de dorpen wordt relatief kleinschalig gebouwd. Variërend van twee keer acht appartementen en 54 woningen aan de rand van Piershil tot zes starterswoningen en twee eengezinswoningen op de plek van het voormalig dorpshuis De Coorndijk in Goudswaard.

Enige uitzondering op die regel lijkt het toekomstige project in Nieuw-Beijerland te worden. Tussen de plaats achter de kerk, waar nu nog druk geheid wordt, en de oude boomgaard moeten op termijn honderd woningen verschijnen. Den Boer: „Wat daar nu gebouwd wordt is op een of twee vrije kavels na wel verkocht. We hebben afgesproken die hele hoek vol te bouwen om er echt een geheel van te maken. De intentieverklaring daarvoor is al getekend.”

▲ Het schoolgebouw van De Pijler in Maasdam wordt gesloopt en opnieuw gebouwd. FOTO:PHOTO

Nieuwe De Pijler wordt dorps- en energieneutraal

Folkert van der Krol
Maasdam

Het nieuwe schoolgebouw van De Pijler in Maasdam moet in de zomer van 2019 klaar zijn. Volgend schooljaar wordt het huidige hoofdgebouw aan de Fazant gesloopt. De ongeveer 170 leerlingen krijgen dan les in de dependance en twee noodlokalen die daar in juni worden geplaatst. Aan de achterzijde van de dependance komt een speellokaal.

De school is nu nog verdeeld over het hoofdgebouw en een dependance, maar in de toekomst wordt alles samengevoegd in één gebouw. De plannen zijn zo goed

als klaar. De openbare basisschool moet een dorps uitstraling krijgen, met een mos-sedum dak. „We zijn nog wel bezig met de inrichting”, zegt directeur Anja de Jong. „We willen met een goede kleurstelling voor een prettige sfeer zorgen. Dat heeft invloed op de prestaties van de leerlingen.”

De Pijler gaat werken volgens het concept 'De Hoeksche School', waarin onderwijs kinderopvang en peuterspeelzaal in één onderkomen komen. Het ontwerp omvat een multifunctionele centrale hal, met daaromheen les- en opvangruimten. Op de kop van de hal komt een ver-

hoogd speellokaal, dat tevens als tunnel kan dienen.

De bedoeling is dat de nieuwe school zo goed als energieneutraal is. Isolatie is daarin belangrijk, er wordt een warmtepomp ingebouwd, ventilatie met warmte-terugwinning en er worden zonnepanelen gebruikt. „De huidige gebouwen zijn enorm aan vernieuwing toe”, weet de Jong. „Het onderhoud staat op een laag pitje. De klimaatbeheersing is niet meer van deze tijd. Het is fijn dat dit in het nieuwe gebouw goed is geregeld en de docenten dit niet meer in de gaten hoeven te houden.”

In het vloerverwarmingssysteem kan ook koud water circuleren, waarmee het gebouw op warme dagen kan worden gekoeld. Dit moet zorgen voor een optimaal leer- en werkklimaat.

Over het schoolplein wordt nog nagedacht, al is zeker dat het een natuurlijk karakter krijgt. Op dinsdag 15 mei houdt de school een voorlichtingsavond voor de ouders.

◀ Een impressie van het nieuwe schoolgebouw van De Pijler in Maasdam. ILLUSTRATIE
ACIS HOEKSCHESCHOLEN

▲ Half maart diende het personeel van de TU Strijen een petitie in tegen de hoge werkdruk en de in hun ogen onfatsoenlijke behandeling van uitzendkrachten. © Joep van der Pal

Meer vaste banen bij Technische Unie Strijen na acties

De acties die medewerkers van de Technische Unie (TU) Strijen de afgelopen periode gevoerd hebben om de werkdruk te verlagen en meer collega's een vast contract te geven, hebben effect. Per 1 mei krijgen acht tot tien flexkrachten een vaste baan.

Suzanne Eijgenraam 20-04-18, 11:18

Half maart ondertekenden honderd medewerkers van het distributiecentrum, waar 250 mensen werken, een [petitie](#). De verhouding tussen het aantal mensen in vaste dienst en het aantal flexwerkers was doorgeschoten en er was te weinig tijd om uitzendkrachten goed op te leiden en te instrueren. Daardoor werden vaak fouten gemaakt, zoals het verkeerd inladen van vrachtwagens.

Tijdens een gesprek tussen FNV Handel, FNV-Kaderleden en de directeurs HR en Logistiek van de Technische Unie is nu niet alleen afgesproken dat een aantal flexkrachten een vast dienstverband krijgt, maar ook dat er een beter inwerkplan komt voor nieuw personeel. De TU heeft eveneens toegezegd dat ze haar best gaat doen om te zorgen voor een betere verhouding tussen vast en flex.

In het gesprek kwam ook naar voren dat veel personeelsleden hun mening niet durven te geven, uit angst hun baan te verliezen. Daarom is afgesproken dat de communicatie tussen medewerkers en managers beter moet en dat er regelmatig overleg komt met de FNV.

Hoogte- en dieptepunt voor natuur

Als het een bokswedstrijd was tussen natuurcentra, lag het Nationaal Landschaps Centrum in Numansdorp knock-out in een duel met Klein Profijt in Oud-Beijerland. Numansdorp zag 1.802 bezoekers komen. In 'Beijerland' kwamen er bijna 19.000.

Arco Bomgaars
Hoeksche Waard

Het jaarverslag van Hoeksche-waards Landschap windt er geen doekjes om: in 2017 beleefte het Nationaal Landschaps Centrum (NLC) in Numansdorp een absoluut dieptepunt qua bezoekersaantal. Over het hele kalenderjaar hebben slechts 1.802 mensen de moeite genomen om het NLC aan de Veerweg in Numansdorp met een bezoek te vereren. Ter vergelijking: in

2009 was dat cijfer nog 4.155 bezoekers.

Hoe anders is dat met het Natuurbezoekerscentrum (NBC) Klein Profijt in Oud-Beijerland, dat zich in een grotere populariteit in vergelijking met het jaar ervoor mag verheugen: de teller is in 2017 gestopt bij 18.769 bezoekers, 1.644 meer dan het jaar ervoor.

▲ Bezoekerscentrum Klein Profijt in Oud-Beijerland trekt in een jaar tijd meer bezoekers dan het centrum in Numansdorp.

Van alarmerende verschillen is echter geen sprake. Twee bezoekerscentra waarin de natuur een centrale positie inneemt, maar die

toch zo verschillend zijn. Dat is ook de uitleg van Petra Kleindorst van Hoeksche-waards Landschap, die nauw betrokken is bij beide centra. „Eigenlijk zijn beide centra niet met elkaar te vergelijken”, geeft zij aan. „Klein Profijt heeft een lange historie. Daar genieten mensen van de mooie ligging, de passerende boten, de natuurpracht maar ook van de gezelligheid. Het onderkomen bij Klein Profijt heeft veel weg van een verenigingsgebouw waar het gezellig toeven is en bo-

Klein Profijt heeft een lange historie. NLC heeft vooral een educatieve functie
—Petra Kleindorst

vendien is de ligging erg gunstig. Het NLC in Numansdorp is ruim tien jaar geleden ontstaan, toen de Hoeksche Waard als nationaal landschap werd aangemerkt. Dat centrum heeft vooral een educatieve functie. Dat blijkt ook wel uit de cijfers over het afgelopen jaar: we hebben een flinke stroom (school)kinderen in Numansdorp mogen ontvangen die ons bezocht

▲ Het NLC in Numansdorp heeft goede hoop dit jaar meer bezoeken te trekken.

FOTOS VICTOR VAN NIEUWELDEN

voor lesdoeleinden”, verklaart Kleindorst.

Klein Profijt, dat ruim 100 jaar bestaat, blijkt uitermate geschikt voor evenementen, zoals de Winterfair die in het afgelopen najaar wederom goed bezocht werd, maar ook voor exposities. „Gezelligheid en natuur gaan daar hand in hand”, verduidelijkt Kleindorst. „Het NLC, waar bijvoorbeeld ook Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten huizen, heeft duidelijk een andere functie: educatie en het houden van lezingen en symposia, maar ook ruimten voor vergaderingen en cursussen.”

Toekomst

In oktober vorig jaar zorgde een inbraak, waarbij een beamer, laptop en beeldscherm zijn gestolen, ervoor dat het NLC tijdelijk gesloten moest worden. Dat had ook gevolgen voor de bezoekerscijfers. Kleindorst: „De inbraak heeft een flinke impact gehad, niet alleen op materieel gebied maar ook voor ons als organisatie. We zijn echter hoopvol gestemd voor 2018. We hebben een beheerder gevonden die parttime aanwezig is om de activiteiten te begeleiden maar die ook als aanspreekpunt voor vrijwilligers en gebruikers fungeert. Dat is belangrijk voor de continuïteit van het centrum, ook met het oog op de toekomst.”

▲ Petra Kleindorst van Hoeksche-waards Landschap. „Beide centra hebben bestaansrecht.”

Het ontluikende mooie weer van de afgelopen dagen zorgde er ook voor dat de natuur in trek raakte. Kleindorst is ervan overtuigd dat beide bezoekerscentra,

ACTIVITEITEN

Campagne wordt gericht op ouderen

In een officieel werkplan staat duidelijk beschreven wat Hoeksche-waards Landschap met het Nationaal Landschaps Centrum wil. Meer lezingen en cursussen en meer aandacht voor activiteiten buiten het centrum. Daarvoor dient onder andere het project 'Grijs, groen en gelukkig', waarbij vrijwilligers van het NLC naar de verzorgingshuizen in Klaaswaal en Numansdorp gaan om de bewoners het moois van de natuur te laten beleven. Ook zullen bewoners van ouderencentra worden uit-

genodigd om van de rolstoelvriendelijke tuin van het NLC te genieten. Met activiteiten als 'Maak je stoepje schoon', schapen scheren, slootjesdagen en nieuwe evenementen als nachtdieren kijken en planten-jacht wil het centrum meer mensen trekken.

mede door hun grote verscheidenheid, gemakkelijk binnen één organisatie naast elkaar kunnen bestaan. „Juist die verschillen zorgen dat de centra elkaar aanvullen en allebei bestaansrecht hebben. Wat betreft het NLC hebben we ook nadrukkelijk plannen om de activiteiten uit te gaan breiden.”

Minister Schouten wil het Foodlab bekijken

▲ Zo kan het Foodlab er uit gaan zien. AFSPREEK: STUDIO MARKO VERMEULEN

Minister Carola Schouten (CU, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) wil naar de Hoeksche Waard om te praten over het Foodlab.

Bas Boerma
Hoeksche Waard

Dat heeft de minister toegezegd naar aanleiding van Kamervragen van het CDA.

Het Foodlab, dat ergens in de Hoeksche Waard moet komen, moet een allesomvattend kenniscentrum worden op het gebied van voeding en innovatieve landbouw.

„Dit is geweldig nieuws”, zegt wethouder Paul Boogaard van Korendijk, die al langere tijd bezig is het Foodlab te promoten. „Letterlijk zei de minister dat ze

met de Hoeksche Waard in gesprek wil over dit initiatief en ze is heel benieuwd wat een Foodlab kan doen voor de regio en ons land.”

Volgens Boogaard sluit het idee precies aan op het regeerakkoord. Daarin staat

letterlijk beschreven dat het Kabinet Rutte III initiatieven ondersteunt die de verbinding tussen boer en burger versterken. Boogaard: „Daarnaast is Nederland druk bezig op het gebied van gezond voedsel. Nou, het Foodlab sluit hier perfect bij aan.”

Dat minister Schouten en thoutlaast is over het project dankt Boogaard aan CDA-

Kamelid Jacco Geurts. Hij was direct enthousiast en kaartte het onderwerp aan in de commissievergadering met de minister. Daar beloofde ze met de Hoeksche Waard in gesprek te gaan. „Het feit dat ze in Rotterdam woont en de Hoeksche Waard dus erg dichtbij is, maakt het voor haar extra aantrekkelijk”, grapt Boogaard.

Hoeksche School breidt verder uit

Door Redactie Hoeksch Nieuws - apr 17, 2018

69

Bestuursvoorzitter van Stichting Acis openbaar onderwijs, Luc van Heeren, en Ilona Dulfer

HOEKSCHER WAARD – Op 16 april jl. hebben bestuursvoorzitter van Stichting Acis openbaar onderwijs, Luc van Heeren, en Ilona Dulfer, voorzitter van Stichting Kinderopvang Cromstrijen (SKOC), de samenwerking tussen de beide stichtingen geformaliseerd.

Een jaar geleden hebben beide stichtingen het plan opgevat om samen in de Hoeksche Waard integrale kindcentra te ontwikkelen in de basisscholen van Stichting Acis. Binnen een integraal kindcentrum werken de leerkrachten en de medewerkers van de kinderopvang als één team met elkaar samen. Dit levert zowel voor ouders als voor de kinderen veel voordelen op: Kinderen ervaren dat binnen de opvang en de school dezelfde regels en omgangsnormen gelden en voor de ouders is het prettig te weten dat hun kind de hele dag onderwijs of opvang krijgt vanuit een gemeenschappelijke visie en in hetzelfde gebouw. Bovendien kunnen kinderen hun talenten verder ontwikkelen door deel te nemen aan de naschoolse activiteiten van 'GAAV' die door SKOC in de integrale kindcentra worden aangeboden.

Voor leerkrachten en pedagogisch medewerkers is het fijn omdat zij elkaar aanvullen en van elkaar kunnen leren. Begin vorig jaar had openbare basisschool De Bliken in Klaaswaal de primeur en werd het eerste integraal kindcentrum in de Hoeksche Waard. Al snel volgden Zevensprong Centrum (Oud-Beijerland) en De Boomgaard (Mijnsheerenland). Onlangs kwamen daar De Gouwaert (Goudswaard) en Onder de Wieken (Nieuw-Beijerland) bij. Het eerstvolgende kindcentrum wordt na de zomervakantie geopend in 's-Gravendeel, in het gebouw van de obs De Schelf. Ook in De Meerwaarde (Strijen), De Dubbeldekker en De Takkenbosse (Numansdorp) zijn SKOC-locaties gevestigd.

De basisscholen die zich al tot integraal kindcentrum hebben ontwikkeld zijn duidelijk te herkennen aan de naam 'De Hoeksche School', met bijpassend logo.

Gedenkplaten voormalige dorpshuis 'De Coorndijk' te Goudswaard overgedragen

Door Redactie Hoeksch Nieuws - apr 17, 2018

109

GOUDSWAARD – Maandag 16 april jl. heeft wethouder Gerard den Boer twee gedenkplaten, die sinds 1984 in het voormalige dorpshuis 'De Coorndijk' waren bevestigd, overgedragen gekregen van de heer Leo Hoogwerff van Gebr. Hoogwerff uit Strijen. De wethouder overhandigde de platen vervolgens aan de heren Bas Schelling en Wim van Eijk van dorpsvereniging 'De Coorndijk'. De beide platen krijgen een nieuwe plek in een muurtje aan de Nieuwstraat.

Het Kompas^{NL}

Altijd in de buurt!

‘En nu aan de slag’

ze Kamer eens met herindelen

Nu een meerderheid van de Tweede Kamer volgende week lijkt te gaan instemmen met het voorstel tot herindeling van de Hoeksche Waard is iedereen het erover eens dat er snel aangepakt moet gaan worden.

HOEKSCHER WAARD - D66, VVD, CDA, GroenLinks en ChristenUnie stemden woensdag in met herindelen, SP, PVV en 50 Plus zijn tegen, de SGP en PvdA besluiten volgende week. Minister Olthoff noemde het goed dat er nu een knoop wordt doorgehakt na zoveel jaren discussie. Ze voorziet ook veel meer mogelijkheden na een herindeling tot één gemeente. Er was een complete touringcar vanuit de Hoeksche Waard met politici naar Den Haag afgereisd. Direct na afloop regende het reacties van voor- en tegenstanders. ‘Hè hè, nu lekker aan de slag’, twitterde Huibert Steen

(CU Binnenmaas). ‘Nu schouder eronder en samen verder voor ons mooie eiland’, vindt Miranda den Tuinder (D66 Croomstrijen). Haar partijgenoot in de Kamer, Monica den Boer, hield een warm pleidooi voor één gemeente. ‘De Hoeksche Waard heeft veel kansen gehad om er zelf uit te komen maar kon het niet eens worden’. Tegenstanders wijzen er vooral op dat een herindeling gewoon wordt doorgeduwd. ‘Het ongekozen “maatschappelijke middenveld” is belangrijker dan de burger’, aldus Riene Verburgh. Anderen voorzien vooral een logge en moeizame samenwerking.

HOEKSCHERWAARDS LANDSCHAP

Worden zonnevelden het vijfde gewas?

In de jaren negentig van de vorige eeuw liepen de inkomsten van boeren terug door prijsdaling en productiebeperking. De sector, die als innovatief bekend staat, ging op zoek naar nieuwe gewassen voor industriële toepassing, zoals plantaardige olie en bio-ethanol. Deze nieuwe gewassen werden wel aangeduid onder de verzamelnaam ‘het vierde gewas’, als toevoeging aan de drie belangrijkste teelten: aardappels, suikerbieten en graan.

Tekst: Jan Prince

Op dit moment is er weer sprake van een nieuwe trend in de landbouw. De energie-sector heeft haar oog laten vallen op agrarisch gebied voor de realisatie van zonneakkers, zonneweiden of zonnegarden of hoe ze ook mogen heten. Voor de boer een lucratieve handel. Een gegarandeerd vast inkomen over een periode van 20 à 25 jaar, zijnde de economische levensduur van een zonnepark. Worden zonnevelden het vijfde gewas? Tot nu toe worden

zonneparken vooral geplaatst op daken. Onbenutte ruimte krijgt zo een prima functie. De vraag is of dat voldoende soelaas biedt om in 2030 klimaatneutraal te zijn, zoals dat in de Hoeksche Waard is afgesproken. Mogelijk zijn er nog een paar zonneparken nodig om aan onze klimaatdoelstelling te voldoen. Maar dat heeft wel een keerzijde. Het agrarisch landschap, dat vaak als een visitekaartje van de Hoeksche Waard wordt gepresenteerd, krijgt een ander aanzicht. En dat klinkt ons bekend in de oren. Nog maar twee decennia terug voerden milieuorganisaties verbeten strijd tegen het al te gemakkelijk prijsgeven van agrarisch gebied voor nieuwe bedrijventerreinen. Het gesneuveld plan voor het bovenregionale bedrijventerrein in Binnenmaas zullen velen zich nog herinneren. Nu is de landschappelijke invloed van een veld zonnepanelen natuurlijk veel minder dan

Er zijn nog zonneparken nodig om aan de klimaatdoelstelling te voldoen. (Foto: Jan Prince)

een bedrijventerrein. Maar het is toch wel een aanslag op de belevingskwaliteit van ons nationaal landschap. Duurzame energie is onontkoombaar willen we onze planeet leef-

baar houden. Waar het om gaat is dat we zonnevelden op locaties aanleggen waar ze het best in het landschap kunnen worden opgenomen. Dus niet midden in open polders

met een vrij uitzicht van dijk tot dijk, maar daar waar het landschap kleinschaliger is, bijvoorbeeld naast een boomgaard of achter een dijk, zoals nu gebeurt bij de aanleg van een zonneveld in Ooltgensplaat. En zo zijn er nog wel meer plaatsen te bedenken waar een zonnepark, mits niet te groot, goed ingepast, best mogelijk is. Het is daarvoor wel noodzakelijk dat we eerst nadenken welke locaties daarvoor geschikt zijn en welke niet. Het landschap moet daarbij leidend zijn, en niet folgend. Zo houden we de kwaliteit van ons nationaal landschap in stand. En zo hebben we dat ook afgesproken in de Hoeksche Waard. Behoud door ontwikkeling, zoals het adagium luidt.

De landschappelijke invloed van een veld zonnepanelen is veel minder dan een bedrijventerrein. (Foto: Jan Prince)